

ljavne številke, in izdelku na desno pristavi toliko ničel, kolikor jih množeneč in množivec imata. N. pr.:

$$\begin{array}{r} \text{a) } 547 \times 800 \\ \hline 4376 \end{array} \quad \text{b) } \begin{array}{r} 123400 \times 25 \\ \hline 2468 \\ 6170 \\ \hline 3085000 \end{array} \quad \text{c) } \begin{array}{r} 24680 \times 2300 \\ \hline 7404 \\ 4936 \\ \hline 56764000 \end{array}$$

(Prih. dalje.)

Zemljepisje v ljudski šoli.

(Dalje.)

Tergovina ali kupčija.

J. Kranjsko je blizu morja; tergovina je tukaj gotovo prav živa.

O. Njega dni je bilo res tako, kakor si ti misliš, odkar pa so odperli dunajsko-teržaško železnico, je prevozna kupčija popolnoma usahnila, dosihmal zgubljenih dohodkov čez dva milijona na leto, ni bilo mogoče nadomestiti z izvozno tergovino, zlasti zbog drage voznine za vse težje blago na južni železnici.

J. Tedaj pa Kranjsko, ktero si je s prevozno tergovino 2 milijona zaslužila, čedalje bolj peša v blagostanji.

O. Števila to kažejo. Predno se je začela vožnja po južni železnici, bila je v Ljubljani prav živa kupčija z žitom za Terst in morje; odkar pa pelje na Koroškem železnica do Celovca in Belaka, je tudi žitna kupčija za gorenjo gorenjsko stran prenehala. Kupčuje se na Kranjskem z blagom, ki prihaja na Terst iz prekmorskih krajev, daleč pa z vsakoverstnim dunajskim pa graškim blagom; volnena roba prihaja pa večidel iz Češkega in Moravskega. Za notranjo tergovino so naj živnejši kraji Ljubljana, Loka, Teržič, Kranj (žito), Kamnik (goveja živina in drobnica), Novomesto pa Kočevje.

Izvemši Suho Krajino pa Črnomaljsko ima Kranjsko še zadosti cestá. V Ljubljani se stikajo konci vseh 4 cesarskih cestá (kranjskih, hervaske, štajerske, koroško-goriške pa teržaško-reške). Drugi važniši vozli cesarskih in okrajnih cest so na Gorenskem: Koren, Otok pri Radolici, Teržič, Podbrezje, Kranj, Loka, Medvode, Kamnik, Terzinj (pod Mengišem); na Dolenskem: Mirna, Studenec (pri Zužemberku), Novomesto, Kočevje, Ribnica, Lašče; na Notranjskem: Postojna, pa Razderto.

Železnica, ki derži od Zidanega-Mosta do Podgorice v senožeškem okraji po sredi dežele, ima 16 milj dolgoti; dokaj dragih stavb zlasti v Posavji pa na Krasu pod Postojno, pri Borovnici je pa daleč znan 257° dolg pa 20° visok cestovod (viadukt), kateri veže dva hriba med sabo, v dolini pa je vas Borovnica; po zimi so po tej železnici zameti. —

Železnica zagrebska je izpeljana od Zidanega-Mosta po levem bregu Save; derži se vso pot meje med Kranjskim in Štajerskim ter obeta vzhodnemu Dolenskemu mnogo koristi. Gorenci, vzlasti mesti Kranj in Loka, potem pa fužine v Kamnigoricah, Kropi, v Javorniku in na Savi, pričakujejo mnogo koristi od ljubljansko-belaške železnice, ktera se že ravno sedaj po nekterih krajih dela.

J. Tako se imamo boljših časov na Kranjskem za kupčije nadejati, ker slišati je, da se bode tudi železnica iz Ljubljane v Karlovec napravila.

O. Od železnic imajo koristi le večji kapitalisti, in pa revno ljudstvo zaslužka toliko časa, dokler se dela; potem pa vozniki in drugi manjši obertniki z žalostnim srcem gledajo za železnim vozom, kateri jim odpeljuje vez zaslužek.

Kranjsko pa ima vendar primeroma veliko gozdov in mineralne kurjave, Gorensko pa dosti vodnih moči, ako se v deželo naselijo tuji kapitalisti, bo to deželi dajalo mnogo zaslužka, in tako utegne res železnica obertnost v deželi povzdigniti.

Telegrafa je 20 milj. Razun telegrafa, ki spremlja vso južno železnico, kakor je dolga, veže še Ljubljano (na Kranj, Teržič in na Ljubelj) s Celovcem telegrafska poteza, ktera je tudi speljana od Teržiča v Bled. Vzhodno Dolensko spada k telegrafski potezi poleg zagrebske železnice tekoči, južno Kranjsko pa k telegrafu, ki je iz Zagreba na Reko napeljan.

Nekdaj so šle tudi ladije po Savi, ktera začenja na ustji Ljubljanice pri Zalogu nositi ladije. Ljubljanica nosi po 300 ct., Sava pa po 300 — 1000 centov na dolgih ladijah; ker je pa Sava v nekterih krajih zelo dereča („na Slapih“), je vožnja navzgor bila zmirom zelo težavna, sedaj se pa večidel vse blago prevažuje po vstrični železnici. S tem je popolnoma izgubil svojo važnost tudi Zalog, poprej sila živo skladišče za žito. Kerka nosi blago od Novegamesta, pa le po malem.

(Prih. dalje.)